

BISSCHOPPELIJKE BRIEF

Afscheid

Op dinsdag 4 juni was ik bij de nuntius in Den Haag, mgr. Paul Tschang In-Nam. Hij deelde mij mee dat paus Franciscus mij had benoemd tot bisschop van Roermond. Twee dagen later belde hij al ongeduldig op en vroeg of ik wilde instemmen. Mijn antwoord is bekend. Op vrijdag 21 juni werd de benoeming officieel bekend gemaakt. Intussen zijn we twee maanden verder.

Tussen de bedrijven door heb ik deze maanden kunnen nadenken over mijn periode als bisschop van Groningen – Leeuwarden en over wat mij te wachten staat in Limburg. Vele reacties en felicitaties hebben mij met dit bezinningsproces geholpen.

Op de allereerste plaats wil ik iedereen bedanken die mij heeft gefeliciteerd met deze benoeming, mondeling, telefonisch, via whatsapp, email of per post. Het was te veel om te beantwoorden, maar ik heb wel alles gelezen en dankbaar aanvaard.

Een periode van zeven jaren is gevoelsmatig niet lang. Ik ben er steeds van uit gegaan dat ik in Groningen mijn emeritaat zou halen, maar ik wist natuurlijk ook dat ik dan bijna 25 jaar uw bisschop zou zijn geweest, best heel lang. Ik heb met veel voldoening mijn ambt vervuld. Wat de vruchten ervan zijn zal de toekomst uitwijzen. Toch is dit afscheid wel een gelegenheid om na te denken over wat er in de afgelopen jaren is gebeurd.

We mogen constateren dat er in het algemeen een goede, open, hartelijke en vertrouwelijke sfeer is. Ik herinner mij bijzondere samenkomsten van priesters, diakens en pastoraal werkers, en ook persoonlijke gesprekken. Ik ben daar heel dankbaar voor, want voor deze groep heb ik me *pastor* gevoeld. Ook de ontmoetingen met de parochianen op gewone zondagen hebben mij steeds goed gedaan. De zondag vieren met de gelovigen in de parochie en daarbij het geloof verkondigen heb ik als een van mijn belangrijkste taken beschouwd.

Het werk met tieners en jongeren heeft in de afgelopen jaren een nieuwe impuls gekregen. Dat is de verdienste van een aantal innerlijk sterk gemotiveerde medewerkers. Het waren gezellige weekenden en avonden, en ik heb ook jongeren mogen zien groeien in het verlangen naar God, gebed, catechese en onderlinge vriendschap. Een goed aanbod creëert vraag. Jongeren verlangen naar een gewoon authentiek voorbeeld en zijn geïnteresseerd in het geloof. In zekere zin zijn het ook vriendschappelijke contacten geworden.

Een heel eigen initiatief was de Family Tour. Mijn bedoeling was heel eenvoudig: gezinnen bij elkaar brengen voor de zondagse Eucharistie, catechese en ontmoeting. Langzaam heeft het zich ontwikkeld. Een goede sfeer is belangrijk voor het welslagen ervan.

Toen ik in 2017 in het bisdom kwam waren de fusieprocessen achter de rug. Een enkel oprichtingsdecreet heb ik nog getekend, maar het werk was gedaan, met dank aan de vorige bisschop en de bisdomstaf. Na deze ingrijpende periode konden en moesten we

vervolgstappen zetten en zo werkten we toe naar een gebouwenbeleid. Het is op dit beleidsterrein dat ik met name het gevoel heb nog niet klaar te zijn. De eerste beslissingen zijn genomen, maar het proces moet wel doorgaan bij alle parochies. Parochiebestuurders voelen de verantwoordelijkheid samen met de bisdomstaf om geloofsgemeenschappen voor de toekomst op te bouwen als plekken van hoop. Dit proces mag geen jaar stil liggen.

Een bijzonder onderwerp van de afgelopen jaren was het synodaal proces dat paus Franciscus in gang heeft gezet. Het begon in oktober 2021 en duurt voort tot oktober van dit jaar. Evenals de huidige synode over synodaliteit bestonden ook de vorige synodes over de jeugd en het gezin uit twee sessies. Bij deze synodes werd aan de bisdommen via enquêtes gevraagd om input. Het idee van een bredere consultatie is langzaam uitgebouwd en de paus heeft hier bewust naar toe gewerkt. Het is geen geheim dat ik aarzelend stond ten aanzien van deze aanpak. Het kan verworden tot een ventileren van allerlei meningen waarbij ik het gevoel heb dat ze niet voortkomen uit de goddelijke openbaring en vanuit het evangelie. We hebben geprobeerd dit in onze eigen bijeenkomsten te ondervangen door het gebruik van een Bijbeltekst, spreken vanuit de stilte, luisteren en gebed. Dan is het nog niet gemakkelijk om te onderscheiden wat van de Heilige Geest komt. Synodaliteit hoort bij onze katholieke Kerk en het is voor mij duidelijk dat het op een of andere manier vorm moet krijgen en ook al vorm gekregen heeft in onze overlegstructuren. Als we gezamenlijk een missie hebben, moeten we ook samen op weg gaan en samen kunnen nadenken.

Een hoogtepunt was de heiligverklaring van pater karmeliet Titus Brandsma in 2022. Het was een geweldig weekend met bijzondere vieringen en ontmoetingen. Sedertdien houden we de verering in ons bisdom levend in Bolsward en in Dokkum. Ook de hoogtijdagen rondom de H. Bonifatius in Dokkum en Fulda blijven mij bij.

We hebben de behoefte om de geloofsgemeenschappen op te bouwen en we nemen daartoe de nodige initiatieven. Omdat ik nu 'moet' vertrekken bekruipt mij het gevoel dat de bouw van het huis voortijdig stil valt. Ook in de parochie kunt u zo'n gevoel krijgen als er iemand van de pastores de parochie verlaat, ziek wordt of elders wordt benoemd en er geen vervanging komt. We proberen te bouwen, we organiseren activiteiten en plotseling komt er een kink in de kabel. We lopen voortdurend achter de feiten aan zo lijkt het. De ontkerkelijking gaat namelijk door. De cijfers van kerkgang en sacramentenbediening zijn hard en confronterend. Maar het Koninkrijk van God is geen kwestie van aantallen. Het gaat om het mosterdzaadje dat groeit, het gist dat het hele brood doordeesemend, het kleine geloof dat Christus aantreft in ons hart. Op een keer stelde Jezus de vraag: "Zal de Mensenzoon bij zijn komst het geloof op aarde vinden?" (Evangelie van Lucas 18,8). Die confronterende vraag moet ons bezighouden.

In de komende maanden zal ik weer andere mensen moeten leren kennen. Ik zie er een beetje tegenop. Er zullen veel mensen aan mij voorbij trekken en het zal een tijd duren totdat ik iedereen (!) spontaan ken en herken. Dat proces van leren kennen, gaat opnieuw beginnen, terwijl het 'vertrouwd zijn met' voor een bisschop ook belangrijk is.

Met dankbaarheid kijk ik terug op de afgelopen jaren waarin ik met u onze Kerk trouw heb kunnen dienen. Ik dank u voor uw vertrouwen en uw geloof. Ik wens u Gods zegen.

Groningen, hoogfeest van Maria Tenhemelopneming, 15 augustus 2024

+ Ron van den Hout, bisschop

